

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Meråker kommune

Arkivsak: 24/561
Møtedato/tid: 21.11.2024 kl. 10:00
Møtested: Møterom Feren

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Kent Røstad på telefon 481 06 048, eller e-post: kent.rostad@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 14.11.2024

Marit Øverkil (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Kent Røstad
rådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
31/24	Kommunedirektørens orientering om startlån
32/24	Kommunedirektørens orientering om kommunedirektørens internkontroll
33/24	Kommunedirektørens orientering om avdekkede risikoområder og iverksatte tiltak
34/24	Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring
35/24	Revisjonsstrategi 2024
36/24	Forenklet etterlevelseskontroll 2024 - risiko og vesentlighetsvurdering
37/24	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028
38/24	Års- og møteplan 2025
39/24	Innspill til kontrollarbeidet
40/24	Referatsaker/folkevalgtopplæring
41/24	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Kommunedirektørens orientering om startlån

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

31/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/146 - 14

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Vedlegg

Orientering fra kommunedirektøren om startlån

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 19. september 2024 ble det under sak 28/24 - Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om å gi en skriftlig orientering innen den 5. november 2024 og en muntlig orientering i i kontrollutvalgets møte 21. november 2024 om startlån.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren gi en skriftlig orientering til kontrollutvalget innen 5. november 2024 og gir en muntlig orientering i kontrollutvalgets møte 21. november 2024.

Kontrollutvalget ønsker at kommunedirektøren svarer på følgende spørsmål:

- *Hvilken praksis har kommunen for å trekke tilbake startlån når kriterier for å få innvilget startlån er brutt?*
- *Hvilke rutiner har kommunen for hvem som skal behandle søknad om startlån når søker er en av kommunens ansatte?*
- *Hvor finner man vedtak om startlån som er avslått/innvilget?*
- *Har kommunen egne prosedyrer (ut over Husbankens) for hvem som har krav på startlån?*
- *Er det én saksbehandler alene som avslår/innvilger startlån? Hvilken kvalitetssikring har kommunen?*

I kommunedirektørens skriftlige orientering vises det til følgende:

Hvilken praksis har kommunen for å trekke tilbake startlån når kriterier for å få innvilget startlån er brutt?

- Kommunen har ingen praksis for å trekke tilbake startlån
- Ved manglende betaling går startlån til inkasso
- Det kan søkes om å få startlån overført til annen bolig ved salg

Hvilke rutiner har kommunen ved søknad om startlån når det er en av kommunens ansatte som har søkt?

- Kommunen følger habilitetsreglene i forvaltningsloven § 6
- Det er opprettet tildelingsteam som kvalitetssikrer

Hvor finner man vedtak om startlån som er avslått/innvilget?

- Elements - postliste
- Husbanken - startskudd

Har kommunen egne prosedyrer (ut over Husbankens) for hvem som har krav på startlån?

- Kommunen behandler alle startlånssøknader individuelt
- Kommunen følger Husbankens lovverk/retningslinjer, samt kommunens egne retningslinjer

Er det én saksbehandler alene som avslår/innvilger startlån? Hvilken kvalitetssikring har kommunen?

- Kommunekassen har to saksbehandlere som foreslår innstilling. Fagleder i kommunekassen og saksbehandler samarbeider i saker
- Tildelingsteam - innstillingen behandles her
- Kommunedirektør innvilger

Hvilken kvalitetssikring har kommunen?

- Saken behandles i et tildelingsteam som består av kommunedirektør , økonomisjef, sektorleder helse, prosjektleder "I lag" samt saksbehandlere i kommunekassen

Kommunedirektøren vil møte i kontrollutvalgets møte 21. november 2024 for å gi en muntlig orientering.

Vurdering

Kommunedirektøren har gitt en skriftlig orientering til kontrollutvalget og svart på hvert av spørsmålene som kontrollutvalget stilte i vedtaket. Kommunedirektøren vil også gi en muntlig orientering i kontrollutvalgets møte. Kontrollutvalget har anledning til å stille ytterligere spørsmål til kommunedirektøren i kontrollutvalgets møte for supplerende informasjon.

Meråker
kommune

Startlån

Svar på spørsmål ifra
Kontrollutvalget

Meråker
kommune

Hvilken praksis har kommunen for å trekke tilbake startlån når kriterier for å få innvilget startlån er brutt?

- Vi har ingen praksis for å trekke tilbake startlån
- Ved manglende betaling går startlån til inkasso
- Det kan søkes om å få startlån overført til annen bolig ved salg

Hvilke rutiner har kommunen ved søknad om startlån når det er en av kommunens ansatte som har søkt?

- **Habilitetsreglene i forvaltningsloven § 6**
 - Eks: lærer ansatt på Meråker skole søker – SA ikke ugild. Saken behandles på KK med KD som anviser
 - Eks: Ansatt på kommunekassen søker – KD bør sende saken til annen avgjørende myndighet. Husbanken eller annen kommune kan ta saken
- **Tildelingsteam**
 - Det er opprettet et tildelingsteam som kvalitetssikrer

Meråker
kommune

Hvor finner man vedtak om startlån som er avslått/innvilget?

- **Elements – postliste**
- **Husbanken - startskudd**

Har kommunen egne prosedyrer (ut over Husbanken) for hvem som har krav på startlån?

- Meråker kommune behandler alle startlånsøknader individuelt
- Meråker kommune følger Husbankens lovverk/retningslinjer samt kommunens egne retningslinjer

Er det en saksbehandler alene som avslår/innvilger startlån?

- KK har 2 saksbehandlere som foreslår innstilling. KK fagleder + saksbehandler – samarbeider i saker
- Tildelingsteam – innstillingen behandles her (nytt)
- Kommunedirektør – innvilger (anviser)

Meråker
kommune

Hvilken kvalitetssikring har kommunen?

- Saken behandles i et tildelingsteam som består av KD, økonomisjef, sektorleder helse, boligkoordinator, prosjektleder «I lag» samt saksbehandlere kommunekassen

Meråker
kommune

Kommunedirektørens orientering om kommunedirektørens internkontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

32/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/146 - 17

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets års- og møteplan for 2024 som ble vedtatt i kontrollutvalgets møte 30. november 2023 i sak 38/23, vil kommunedirektøren gi en muntlig orientering om kommunedirektørens internkontroll.

Kontrollutvalget vil få anledning til å stille spørsmål til kommunedirektøren i møtet 21. november 2024.

Kommunedirektørens orientering om avdekkede risikoområder og iverksatte tiltak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

33/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/146 - 18

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets års- og møteplan for 2024 som ble vedtatt i kontrollutvalgets møte 30. november 2023 i sak 38/23, vil kommunedirektøren gi en muntlig orientering om avdekkede risikoområder og iverksatte tiltak.

Kontrollutvalget vil få anledning til å stille spørsmål til kommunedirektøren i møtet 21. november 2024.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

34/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/445 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar erklæringen om revisorens uavhengighet til orientering.

Vedlegg

Revisors uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Kommunens revisor må vurdere sin egen uavhengighet. Hvert år, og ved behov, skal revisoren legge fram en skriftlig vurdering av sin uavhengighet for kontrollutvalget.

Revisoren kan ikke ha andre jobber eller styreverv i kommunen eller tilknyttede virksomheter. Revisoren kan heller ikke delta i aktiviteter som kan skape interessekonflikter, eller tilby rådgivningstjenester som kan svekke hans uavhengighet og objektivitet.

Kommunens revisor må ha god vandel. Revisjonsselskapet bekrefter dette ved ansettelse og skifte av revisjonsoppdrag.

Kommunens oppdragsansvarlige revisor, Monica Nordvik Larsen, er statsautorisert revisor.

Vurdering og konklusjon

Egenerklæringen viser at den oppdragsansvarlige revisoren fyller kravene i forskriften. Vi anbefaler at kontrollutvalget tar erklæringen til orientering.

Meråker kommune

Egenvurdering av uavhengighet

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Meråker kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Meråker kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Meråker kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p> <p>Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt.</p> <p>Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p>
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Meråker kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Meråker kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Brekstad, 08.08.24

Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Dokumentet er signert elektronisk

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 08.08.2024

Forseglet av

Posten Norge

Revisjonsstrategi 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

35/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/445 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om revisjonsstrategi for 2024 til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. ([Kommuneloven § 23-2](#)), samt holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet ([forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3](#)).

Revisor skal hvert år utarbeide en strategi og plan for revisjonsoppdraget med utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger.

Formålet med strategien er primært å avdekke risiko for feilrapportering og å definere hvilke revisjonshandlinger som må gjennomføres for å skrive en revisjonsberetning innen 15. april 2025.

Kontrollutvalgets sekretariat har bedt oppdragsansvarlig revisor om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeidet for 2024 og den løpende revisjonen så langt i året.

Kontrollutvalget vil på denne måten både ha mulighet til å følge opp det arbeidet som gjøres, forsikre seg om at revisjonen fungerer på en betryggende måte og gi innspill til revisor i videre arbeid.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll 2024 - risiko og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

36/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/445 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll 2024 til orientering.

Saksopplysninger

Revisor skal i henhold til [kommuneloven § 24-9](#) gjennomføre en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og skal senest 30. juni 2025 gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen (med kopi til kommunedirektøren).

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisors etterlevelseskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), som skal legges fram for kontrollutvalget.

Vurdering

Revisor vil presentere sine risiko- og vesentlighetsvurderinger direkte i møtet.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

37/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 24/138 - 8

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2024-2028. Planen legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Vedlegg

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024 - 2028

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjonene skal følge en plan, som kontrollutvalget skal lage i løpet av det første året etter at det er konstituert. Vedlagte utkast til plan angir forslag til hvilke tjenesteområder og selskaper som skal undersøkes i planperioden. Planen bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger som er utført av kontrollutvalgets revisor. Revisors vurderinger er supplert med innspill til risikoområder fra kommunens politiske og administrative ledelse, ungdomsråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal bidra til at kommunens ressurser til kontrollarbeid blir brukt mest mulig målrettet. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i selskaper med flere eiere, kan derfor være hensiktsmessig å samordne med øvrige eiere. Områdene som vurderes å være av størst vesentlighet er nærmere beskrevet i vedlagt plan.

Kommunen har årlig ca. 250 timer til rådighet til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Sett over en fireårsperiode utgjør dette 1000 timer. Gjennomsnittlig antall timer per forvaltningsrevisjon er ca. 300 timer, og eierskapskontroller ca. 100 timer. Kommunen kan på bakgrunn av dette forvente til sammen 2-3 forvaltningsrevisjoner samt 1-2 eierskapskontroller i perioden, avhengig av omfang.

I planen er det listet opp fire forvaltningsrevisjoner og to eierskapskontroller. Det er ikke mulig å gjennomføre alle disse i planperioden, men det er viktig at kontrollutvalget har tilstrekkelig antall forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller å ta av. Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å gjøre omprioriteringer i planen. Kontrollutvalget bør, slik kommuneloven legger opp til, gis fullmakt til å foreta nødvendige endringer ved behov. Planen inneholder forslag til vinklinger og til spørsmål som skal besvares i de ulike forvaltningsrevisjonene og eierskapskontrollene. Forslagene er ikke bindende og bør vurderes i forbindelse med bestilling av den enkelte forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurdering og konklusjon

På bakgrunn av kontrollutvalgets vedtak i sak 05/24, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, og innspill fra politisk og administrativ ledelse, innspill fra ungdomsråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet er det nå utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2024-2028. I oversikten gis det også forslag til hvilke spørsmål forvaltningsrevisjonen bør gi svar på. Forslag til spørsmål/vinkling/innretning er ikke bindende for kontrollutvalget, og vil bli nærmere vurdert i forbindelse med oppstart av

hver enkelt forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget bør, slik kommuneloven legger opp til, gis fullmakt til å foreta omprioriteringer innenfor planen. Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å endre prioriteringsrekkefølgen og det vil være tidsbesparende om kontrollutvalget kan gjøre endringene selv. Hvis kontrollutvalget ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjoner som ikke er beskrevet i den vedlagte planen skyldes det at risikobildet har endret seg, eller at det har oppstått ekstraordinære forhold. Utvalget vil i slike tilfeller holde kommunestyret orientert.

Vi anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til vedlagt plan, og sender den til kommunestyret for endelig behandling og vedtak.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
og eierskapskontroll

2024-2028

Meråker kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren og høsten 2024 laget denne planen. Planen gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra ungdomsråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, 250 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet begynner. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapport fra forvaltningsrevisjonen fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalget skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i noen tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side. Oversikten inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
<p>1. Utenforskap</p>	<p>Flere og flere faller utenfor samfunnet, og det er en generell sannsynlighet for at kommuner ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende.</p> <p>Mange er sårbare av ulike årsaker. Det kan blant annet skyldes vanskelig økonomi, manglende integrering av flyktninger og andre med fremmedkulturell bakgrunn, manglende tilknytning til skole og arbeidsliv og at andelen eldre øker.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolevegring • Demografisk utvikling. Flere eldre og sårbare • Integrering av flyktninger • Boligtilbud for vanskeligstilte
<p>2. Oppfølging av politiske vedtak</p>	<p>Kommunal saksforberedelse og oppfølging av vedtak skal skje i samsvar med gjeldende lov og regelverk. Kommunen bør kunne dokumentere at den har en internkontroll på reglementer, rutinebeskrivelser og/eller bruk av elektroniske verktøy m.m.) som er tilpasset kommunens størrelse, egenart og risikoforhold.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informasjonsflyt – hvordan få informasjon ut til innbyggerne og holde de oppdatert på hva kommunen jobber med? • I hvilken grad er det etablert rutiner for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak? • Er ansvar for oppfølging av politiske vedtak tydelig fordelt? • Har kommunen rutiner for å rapportere på vedtaksoppfølging til politisk nivå, herunder rutiner for å rapportere om eventuelle uventede hendelser, avvik eller kapasitetsutfordringer som påvirker iverksettelsen/oppfølgingen av vedtakene?

<p>3. Vedlikehold av bygningsmasse</p>	<p>Meråker kommune har et vedlikeholdsetterslep på bygningsmassen som er omfattende, og bygningsmassen er av eldre dato. Det har over år vært mye fram og tilbake vedrørende skole og helsebygg, og hva som skal prioriteres. Det innebærer økt risiko for elevenes fysiske læringsmiljø, ansattes arbeidsmiljø, tilbud til brukere av omsorgstjenester og deres bomiljø.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Driftsbygg • System og rutiner for vedlikeholdsplanlegging • System og rutiner for utarbeidelse av tilstandsanalyser • System og rutiner for oppfølging og revidering av vedlikeholdsplaner • System og rutiner for å takle ekstremvær som følge av klima og miljø. • Roller og ansvarsfordeling • Økonomistyring
<p>4. Beredskapsplan</p>	<p>Beredskap er planlagte og forberedte tiltak som gjør at man er i stand til å håndtere uønskede hendelser slik at konsekvensene blir minst mulige.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen ei hensiktsmessig og tydelig beredskapsorganisering? • Har kommunen beredskapsplaner som er kjent i organisasjonen? • I hvilken grad er det sikra tilstrekkelige planar for kommunikasjon i med krisesituasjoner? • I hvilken grad har kommunen etablert et samarbeid om beredskap med vesentlige eksterne aktører som kommuner, andre kommuner og statlige aktører (sivilforsvaret og statsforvalteren)?

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

1. Offentlige anskaffelser – følges regelverket? (2020)
2. Økonomistyring og økonomirapportering i Meråker kommune (2020)

Plan for eierskapskontroll - prioriterte områder for eierskapskontroll

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
Kommunens eierstyring	<ul style="list-style-type: none">• Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?
Fides IKS, Fides AS, Fides Holding AS og Fides Kompetanse	<p>Fides-selskapene er arbeids- og inkluderingsbedrifter som i tillegg driver med erverv av fast eiendom både for egen bruk og til utleie. Fides består av to aksjeselskap hvor kommunene har direkte eierskap i begge to, og det er antatt tett samarbeid mellom selskapene. Fides IKS er en del av konsernet Fides AS og Fides Holding AS. Det er samme styre og samme daglig leder i selskapene.</p> <ul style="list-style-type: none">• Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?

Gjennomførte eierskapskontroller perioden 2019 – 2023

1. Generell eierstyring I Meråker kommune (2022)

Års- og møteplan 2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

38/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/337 - 9

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til årsplan for 2025 for kontrollutvalget.
2. Årsplanen sendes kommunestyret til orientering.

Vedlegg

Møteplan 2025

Saksopplysninger

For å kunne planlegge å gjennomføre kontrollarbeidet på en best mulig måte er det nødvendig å fastsette en årsplan og møtedatoer for kontrollutvalget. Årsplanen inneholder en oversikt over hvilke kontrolloppgaver som vil stå i fokus i løpet av 2025. I tillegg til de planlagte sakene kan det komme saker fortløpende fra kommunestyret, revisor, henvendelser fra innbyggere/andre eller saker som kontrollutvalget tar opp på eget initiativ.

Sekretariatet forslår følgende møtedatoer for 2025:

- 21. januar
- 27. mars
- 5. mai
- 3. september
- 18. november

Kontrollutvalget har budsjettert med å gjennomføre fem møter i 2025. Kontrollutvalget har tidligere avviklet tre møter på våren og to møter på høsten. Dette videreføres i forslag til møteplan for 2025. Utvalget kan vurdere om det er behov for endringer.

Forslag til møteplan for kontrollutvalget i Meråker 2025

Aktiviteter/saker	21. jan	27.mars	5. mai	3. sep	18. nov
Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning			x		
Forenklet etterlevelseskontroll				x	
Revisjonsstrategi					x
Revisors uavhengighetserklæring					x
Risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) - forenklet etterlevelseskontroll					x
Bestilling av forvaltningsrevisjon	x				
Prosjektplan-forvaltningsrevisjon		x			
Behandle forvaltningsrevisjon				x	
Bestilling eierskapskontroll?	x?				
Budsjettkontroll kontrollutvalget				x	
Budsjett for kontrollutvalget				x	
Virksomhetsbesøk		x?			
Årsplan					x
Årsmelding for kontrollutvalget	x				

Andre aktuelle datoer:

29.- 30. januar: NKRFs kontrollutvalgskonferanse, Oslo
 3.- 4. juni: FKTs fagkonferanse for kontrollutvalg, Gardermoen
 13. november: Konseks samling for kontrollutvalg

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

39/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/561 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Trafikklysmodellen

Trafikklysmodellen

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen»	Ja	Delvis	Nei
Kryss på røde felt peker i retning av å ikke følge opp saken, mens kryss på grønne felt taler for å følge opp saken.			
Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg i hovedsak om en isolert hendelse?	Ja	Delvis	Nei
Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?	Ja	Delvis	Nei
Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?	Ja	Delvis	Nei
Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?	Ja	Delvis	Nei
Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?	Ja	Delvis	Nei
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?	Ja	Delvis	Nei
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?	Ja	Delvis	Nei
Bør saken prioriteres foran andre planlagte oppgaver?	Ja	Delvis	Nei

Kilder:

- *Henvendelser til besvær – eller begjær?* Artikkel i Kommunerevisoren nr. 4/21 av Bjørkelo, Løvlie og Fiksdal i Deloitte
- *Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget*, veileder fra Forum for kontroll og tilsyn, 2022

Referatsaker/folkevalgtopplæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

40/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/561 - 3

Forslag til vedtak

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Ti anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser

Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

Saksopplysninger

Saken er en del av kontrollutvalgets opplæring gjennom valgperioden. Sekretariatet legger fram artikler som kan være av interesse i kontrollarbeidet. Formålet er å bidra til faglig påfyll gjennom valgperioden.

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser

Publisert på NKRF sin nettside 02.10.2024

Telemarksforskning har, på oppdrag fra KS FoU, utredet status for folkevalgtes involvering i kommunale budsjett- og økonomiplanprosesser.

Rapporten belyser spørsmål som: Hvordan kan budsjettprosesser legges opp for å sikre bred deltakelse, bedre eierskap og engasjement? Hvordan sikre større lokalpolitisk handlingsrom og innflytelse?

Utredningen baserer seg på en spørreundersøkelse til alle kommunestyrerepresentanter og kommunedirektører i et representativt utvalg av landets kommuner (125 av 357). Videre er det gjennomført intervjuer i seks utvalgte casekommuner med varierende deltakelse og tilfredshet med budsjett- og økonomiplanprosesser.

Blant kommunestyrerepresentantene er det et klart flertall (64 prosent) som mener at det hadde vært en fordel om politikerne hadde hatt sterkere styring med budsjettprosessene.

En betydelig andel (40 prosent) mener også at de ikke har god anledning til å legge føringer for arbeidet med årsbudsjettet i sin kommune.

Et generelt funn er at politikerne ønsker et forutsigbart årshjul for behandling av budsjettsaker. Det inkluderer gode rutiner for oppfølging av budsjettarbeidet gjennom året, og at det er satt av nok tid til behandling av budsjett- og økonomisaker.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene. Tidlig involvering av politikerne gir muligheter for å gi føringer og komme med innspill underveis i prosessene. De som er involvert i budsjettprosessene i første og andre kvartal, er mer fornøyd med budsjettprosessene enn de som blir involvert senere.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene.

Det er også verdt å merke seg at tilfredsheten med budsjettprosessene er stor i de kommunene hvor kommunestyrerepresentantene opplever av kommuneplanen gir gode føringer for arbeidet med både økonomiplan og årsbudsjett. Dette indikerer at disse kommunene har helhetlige, strategiske prosesser som ramme for arbeid med økonomiplaner og budsjetter. Mye tyder også på at gode budsjettprosesser gir grunnlag for bedre økonomisk styring av kommunen, større sannsynlighet for bedre økonomisk resultat og at man dermed også har lettere for å identifisere og skape et økonomisk handlingsrom.

Rundt 80 prosent av kommunestyrerepresentantene peker på et behov for bedre opplæring knyttet til budsjett- og økonomiplanprosesser. Spesielt for nye som kommer inn i politikken, er det behov for grunnleggende opplæring i kommunal økonomi og styring, kommunale ansvarsområder, rolleavklaring mellom politikk og administrasjon, hvordan prosesser bør foregå og hvordan politikerne og administrasjon kan samhandle godt.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Telemarksforsking anbefaler at de involverte gjennom folkevalgtprogrammet synliggjør gode grep og eksempler for å lykkes med budsjettprosessene. Det viktigste er sannsynligvis at budsjettprosessene blir lagt opp på en slik måte at kommunestyrerepresentantene har god dialog med administrasjonen, at de involverte er enig om hvilke prosesser som skal gjennomføres, og hva som er formålet med ulike aktiviteter og møtepunkter gjennom året. Det innebærer at politikerne må involveres tidlig i prosessen, noe som gir mer forutsigbarhet for budsjettprosessene.

- **Se også opptak av KS-webinaret:** [Folkevalgte trenger mer kunnskap og tidligere involvering i budsjettplanprosessen](#) (YouTube - starter i nytt vindu)

Rapporten gir **10 anbefalinger** for å sikre gode budsjettprosesser og politisk styring og eierskap til prosessene:

1. Sørg for tidlig medvirkning i prosessen
2. Utarbeid et årshjul for politisk behandling av budsjett- og økonomisaker
3. Sørg for en tydelig avklaring av hva som er administrasjonenes og politikernes roller og oppgaver, og hvordan man ønsker at samhandlingen skal foregå
4. Avklar hvordan økonomisk rammestyring skal foregå politisk, og hva slags rapporteringsrutiner man skal ha for å følge opp budsjettet gjennom året
5. Sørg for oppdaterte kommunale planer, og synliggjør hvordan årsbudsjettet understøtter viktige føringer i kommunens planverk
6. Arranger en dialogkonferanse innen utgangen av april for å skape en omforent forståelse av kommunens utfordringsbilde
7. Kombiner gjerne dialogkonferanse med folkevalgtopplæring om et relevant tema
8. Arranger en rammekonferanse i juni i etterkant av at kommuneproposisjonen og revidert statsbudsjett er lagt fram
9. Avklar budsjettrelaterte saker med formannskapet ut over høsten i forkant av at kommunedirektøren offentliggjør og legger fram sitt salderte budsjett
10. Kommunens administrasjon bør stille kompetanse og ressurser til rådighet for å gi faglig støtte i partigruppenes behandling av kommunedirektørens budsjettforslag

Videre peker rapporten på konkrete opplæringsbehov og anbefalinger knyttet til det.

Kilde: Telemarksforsking

<https://www.telemarksforsking.no/10-anbefalinger-til-folkevalgtes-involvering-i-kommunale-budsjettprosesser/>

Rolleavklaring mellom styret, administrasjonen og eier – Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

Den 9.–10. oktober deltok Sunniva Tusvik Sæter på styrekurs i regi av Samfunnsbedriftene. Foto: Revisjon Midt-Norge SA

Skrevet av: **Nicolay Biørn-Lian** | Publisert: **14. oktober 2024**

– Vi kommer gjerne inn når det har skjedd noe i selskapet som politikerne ønsker å se nærmere på. Ofte ser vi at styret har jobbet etter uklare retningslinjer. Det sier forvaltningsrevisor Sunniva Tusvik Sæter.

Gjennom sitt virke i Revisjon Midt-Norge SA har Sæter sett mange av utfordringene som kan dukke opp. Mye skyldes en manglende forståelse av hvordan ansvaret deles mellom styret, administrasjon og eier.

– Det er viktig å forstå disse skillene, og at alle skjønner sin rolle. Det er like viktig for de som står for den daglige driften som det er for styret og de folkevalgte, sier Sæter.

Den 9.–10. oktober deltok hun på styrekurs (se faktaboks) i regi av Samfunnsbedriftene.

– Jeg opplevde at kursene var relevante uansett hvilken «side» man sitter på. For alle må kjenne sitt ansvarsområde. Og her var kursdeltagerne i samme båt. Et fellestrekk er at det ligger andre ting enn rent kommersielle hensyn til grunn for driften.

Som samvirkeforetak med hele 53 kommuner og Trøndelag fylkeskommune på eiersiden, dekker Revisjon Midt-Norge SA nesten hele Trøndelag, deler av Helgeland og de øverste kommunene i Innlandet.

Hovedkontoret på Steinkjer utgjør navet for et betydelig revisjonsmiljø. Men foretaket har kontorer på ulike steder i regionen som de dekker.

Ofta får de oppdrag når det har skjedd noe i et offentlig eid selskap som politikerne vil undersøke nærmere. Flere ganger har de kritisert et styre i sluttrapporten som de skriver. For det er ikke alle styrer som følger opp ansvaret sitt.

Styrets fullmakter

– Da spør vi alltid: Hva slags fullmakt har styret hatt? Ofta viser det seg ofte at eier ikke har gitt tydelige nok føringer, eller at hverken styret eller eier har skjønnt sine roller og plikter.

Derfor vil ikke Sæter være med på at det bare er styremedlemmenes feil, selv om de sitter med ansvaret. Man må begynne med å se på hvordan styret settes sammen.

– Med folkevalgte som eiere er det avgjørende at man har gode prosesser for å velge styremedlemmer som har den kompetansen selskapet trenger.

– Ofta har ikke de folkevalgte selv fått så god opplæring. Og om de velger styre ut fra andre hensyn enn kompetanse, så kan selskapet sitte igjen med et svakt styre som ikke er tilpasset selskapets behov.

Da er terskelen ofte ganske høy for å gjøre noe. For eierkommunene har ikke så mye annen makt enn muligheten til å kaste styret, mener Sæter.

Styringslinjene må følges

– Som eier er kommunene heller ikke alltid rigget til å forstå styringslinjene. Det kan skape uheldige situasjoner. Sett at det er ti eierkommuner, og at en folkevalgt tar kontakt med en enkeltansatt i selskapet.

– Da er ikke styringslinjene fulgt. Og det kan både skape usikkerhet i organisasjonen og misnøye hos andre eierkommuner. Så det er veldig viktig at eierne er klar over dette, og at administrasjonen vet hvem man skal gi info til når.

Sæter synes at både stoffet og de ulike problemstillingene som kan oppstå, ble fremstilt på en forståelig måte på de to kursene. Og at det var mange gode eksempler.

– Det var også nyttig å være fysisk til stede og ikke ta det over nettet. Jeg satt mellom en daglig leder i et selskap og et styremedlem i et annet selskap. Det ga en klar merverdi å kunne drøfte problemstillingene sammen.

Gjelder for alle tjenester

Prinsippene som man går gjennom, er viktige for alle bransjer. De gjelder både for mer «synlige» tjenester som renovasjon, og for mer «usynlige» tjenester som revisjon.

Og uansett hvordan man vrir og vender på det, så har styret et betydelig ansvar. Det er også mye de kan stilles til personlig ansvar for.

– Jeg skal hjem og anbefale til vårt styre og daglige ledere å delta på et slikt kurs. Det er viktig at man alltid har søkelyset på dette, ikke minst i forbindelse med valg.

For en god rolleavklaring er på en måte grunnmuren. Det er noe av det som må være på plass for at et kommunalt selskap skal nå målet: å sikre gode tjenester til rett pris.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meråker kommune

Møtedato

21.11.2024

Saknr

41/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/561 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 21.11.2024, godkjennes.